

Pedagogisch beleidsplan

Buitenschoolse opvang Henricus Hoeve
Mosterdwal 10, Beneden-Leeuwen
Versie 3.0 – november 2023

'De wereld is buiten'

Inhoudsopgave

Inleiding		3
Hoofdstuk 1	Pedagogisch visie	4
Hoofdstuk 2	Basisdoelen en kaders	5
	2.1 Pedagogisch basisdoelen	
	2.2 Pedagogisch kaders	
	2.3 Mentorschap	
Hoofdstuk 3	Pedagogische werkwijze	8
	3.1 Kennismaken, wennen en starten	
	3.2 Begeleiding	
	3.3 Kindvolgsysteem	
	3.4 Ruilen, extra dag of dagdelen en annuleren	
	3.5 Beroepskracht-kind-ratio (BKR)	
Hoofdstuk 4	Interactie vaardigheden	9
	4.1 Sensitieve responsiviteit	
	4.2 Autonomie respecteren	
	4.3 Leiding geven en structuur bieden	
	4.4 Communiceren en uitleg geven	
	4.5 Ontwikkeling stimuleren	
	4.6 Begeleiden van interactie tussen kinderen	
Hoofdstuk 5	Kwaliteitsontwikkeling	11
	5.1 Proceskwaliteit	
	5.2 Structurele kwaliteit	
Hoofdstuk 6	Overige informatie	13
	6.1 Seksualiteit	
	6.2 Ziek kind	
	6.3 Eten en drinken	
	6.4 Privacy	
	6.5 Klachtenregeling	
	6.6 Meldcode	
	6.7 Registratie register kinderopvang	
Bijlage		13
	Bijlage 1 Spelend leren op de boerderij	
	Bijlage 2 Scholingsplan	
	Bijlage 3 Het dagprogramma	
	Bijlage 4 Competentieprofiel pedagogisch medewerker, stagiaire, beroepskracht in opleiding en vrijwilliger	

Inleiding

Het schrijven van het pedagogisch beleidsplan heeft plaatsgevonden in opdracht van de Henricus Hoeve. De hoeve is een melkveebedrijf en een zorgboerderij in Beneden-Leeuwen gelegen aan de Mosterdwal. In 2023 opent de Henricus Hoeve haar deuren voor kinderen van 0 tot 13 jaar voor het kinderdagverblijf en Buitenschoolse opvang. Per 1 januari 2024 bestaat de kinderopvang uit 2 groepen; één verticale groep van 0 tot 4 jaar met maximaal 16 kinderen en één peutergroep van 2 tot 4 jaar met maximaal 16 kinderen. Vanaf 1 januari is de Buitenschoolse opvang uitgebreid met twee basisgroepen. Groep 'De koeien' bestaat uit maximaal 22 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar en 'De kalfjes' van maximaal 6 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar.

Het pedagogisch beleidsplan is er om de ouder en pedagogisch medewerker houvast te geven. Het is een leidmotief voor de dagelijkse gang van zaken op de buitenschoolse opvang en het geeft duidelijk weer wat de visie is. Voor de ouders is het van belang om te weten hoe er aan de pedagogische ideeën gewerkt wordt. Wetenschappelijke onderzoeken worden gekoppeld aan de theorie en de theorie aan de praktijk. Op deze manier wordt de kwaliteit gewaarborgd.

In 2023 wordt er op de Henricus Hoeve een kinderdagverblijf en een buitenschoolse opvang geopend voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Om kinderen aan deze minimaatschappij toe te voegen, is een logische keuze. Door jong en oud bij elkaar te brengen, in combinatie van natuur en dieren, wordt elke doelgroep in zijn kracht gezet en is er de mogelijkheid dat elk individu mag groeien en ontwikkelen tot wie ze willen zijn.

Het plan is dynamisch. Het is een rode draad en richtlijn voor alle betrokkene. De Henricus Hoeve blijft streven naar kwaliteit en zal daarom het pedagogisch beleidsplan te alle tijden aanpassen als dit verbetering betekent. Alle betrokkenen worden mondeling op de hoogte gesteld en het plan is op locatie in te lezen.

Hoofdstuk 1 Pedagogisch visie

De Henricus Hoeve is een agrarisch landbouwbedrijf wat op een biologische en natuurbewuste wijze onderneemt. Natuur, mens en milieu zijn in balans en zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De ecologische voetafdruk zo klein mogelijk houden is ons doel. In 2005 is de boerderij uitgebreid met de functie van zorgboerderij, waar kwetsbare personen dagbesteding kunnen afnemen met als doel kwaliteit van leven te bevorderen.

Naast de dagbesteding, biedt de Henricus Hoeve met passie de zorg en toewijding aan het jonge leven. Kinderen van 0 tot 13 krijgen hier de kans om in het begin van hun leven op pedagogisch verantwoorde wijze op te groeien, dit in een weidse en natuurlijke omgeving waar dier, plant en mens centraal staan. Op de Henricus Hoeve kunnen kinderen ontdekken en zich ontplooiën in een veilige en geborgen omgeving. Ontdekken hoe nieuw leven ontstaat, het proeven van de biologische producten van eigen bodem en zich verbonden en veilig te voelen bij de dieren. Hierdoor kan het jonge kind zijn eigen identiteit vormgeven en ontwikkelen tot een levenslustige peuter.

De ouderen en de kinderen ontmoeten elkaar in een voor hen beide veilige en geborgen omgeving. De één verliest zijn sluier en leeft op bij het zien van de 'kleinkinderen'. Door omarming, liefde en warmte ontwikkelt het kind z'n sociale en emotionele vermogen/intelligentie. De Henricus Hoeve biedt het kind de ruimte en gunt elk kind deze manier van opgroeien. Niet alleen op agrarisch gebied wordt er in een kringloop gewerkt, ook binnen de minimaatschappij van de Henricus Hoeve is op sociaal domein de kringloop met het jonge kind rond. Want... de wereld is buiten.

Hoofdstuk 2   Basisdoelen en kaders

2.1   Pedagogisch basisdoelen

De basisdoelen waaraan de Henricus Hoeve werkt zijn volgens de richtlijnen van Riksen-Walraven. Deze zijn opgenomen in het landelijke kwaliteitsstelsel kinderopvang. De kinderen worden begeleid in de ontwikkeling in een pedagogisch klimaat met respect, vertrouwen en zelfvertrouwen. Wanneer het pedagogisch klimaat optimaal is, kan het kind zich ontwikkelen op de volgende basisdoelen.

Emotionele veiligheid

De Henricus Hoeve hecht veel waarde aan dat het kind zich veilig voelt op de opvang. Door een stabiele omgeving aan te bieden waarin liefdevol gehandeld wordt, kan het kind zich ontwikkelen. De emotionele veiligheid wordt gewaarborgd door in te spelen op de behoeftes en signalen van het kind. Daarbij wordt gelet op de leeftijd, het karakter en de fase van ontwikkeling. Het kind mag zich vrij voelen om emoties te tonen en om te spelen. Door het bieden van structuur, geborgenheid en duidelijkheid geeft de pedagogisch medewerker emotionele veiligheid. Het bieden van fysiek en emotionele veiligheid betekent dat er wederzijdse respect is tussen het kind en de pedagogisch medewerker. Voor het kind wordt er ruimte gecreëerd waarin het zelf kan proberen, ontdekken en actief betrokken te voelen bij de ontwikkeling. Wanneer dit plaats vindt, zal het zelfvertrouwen groeien van het kind en gelooft het in zichzelf.

Wennen

Wanneer kinderen op de buitenschoolse opvang komen, is een vertrouwensband essentieel voor het verloop van de ontwikkeling. De Henricus Hoeve creëert veiligheid door onder andere te werken met zoveel mogelijk vaste gezichten op de groep. De kinderen kunnen een veilige relatie opbouwen met de pedagogisch medewerker. Elk kind beschikt over een mentor die de ontwikkelingen nauwkeurig in de gaten houdt.

Dagritme

Een vast dagritme geeft structuur, voorspelbaarheid, houvast en veiligheid voor het kind. Er worden duidelijke afspraken gemaakt. Op deze manier weet het kind wat het kan verwachten en wat er mogelijk is en wat niet. Het gedrag kan op deze manier beter aangepast worden op de situatie. Er wordt gezorgd voor een positieve en ontspannen sfeer op de groep in een huiselijke sfeer. De pedagogisch medewerker kijkt en luistert goed naar het kind.

Basisgroep met vaste gezichten

Continuïteit is belangrijk voor het kind. Er zijn twee vaste basisgroepen; de koeien en de kalfjes met vaste gezichten van de pedagogisch medewerkers. De koeien bestaat uit maximaal 22 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. De kalfjes bestaan uit maximaal 6 kinderen ook in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. Tijdens reguliere schooldagen is de opvang geopend van 14.00 uur tot 18.00 uur. Tijdens vakantie- en studiedagen is de opvang geopend tussen 7.00 en 18.00 uur. Zowel de koeien als de kalfjes maken gebruik van één ruimte. Tijdens het eet en drink moment zitten de kinderen in de basisgroep, daarna mogen de kinderen van beide groepen met elkaar spelen.

Persoonlijke competenties

Het kind krijgt op de buitenschoolse opvang de kans om te ontwikkelen tot een puber. Elk kind groeit in een eigen tempo en de pedagogisch medewerker begeleid en stimuleert het kind daarbij. Spelenderwijs worden de vijf ontwikkelingsgebieden ontwikkeld. Denk hierbij aan fysieke en motorische ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, spraak- en taalontwikkeling, psychosociale ontwikkeling en morele ontwikkeling. Het kind staat centraal en leert om zelfstandig te worden, een positief zelfbeeld te krijgen en een eigen identiteit te ontwikkelen. Daarnaast wordt het kind gestimuleerd om activiteiten zelf te proberen en op te lossen. Er wordt niet direct ingegrepen door de pedagogisch medewerker. Het kind zal leren van ervaringen en fouten. Wanneer het gelukt is, zal het kind overwinning ervaren en uitgedaagd willen worden.

Sociale competenties

Sociale competenties omvat alle sociale kennis en vaardigheden. Door te kunnen verplaatsen, communiceren en samenwerken, worden sociale competenties ontwikkeld. De pedagogisch medewerker zal positief reageren op het kind wanneer het iets zelf probeert te doen. Hierdoor worden vaardigheden als zelfvertrouwen en doorzettenvermogen ontwikkeld. Acties als op je beurt wachten, naar elkaar te luisteren en kijken, samen eten, spelen en delen, worden beschouwd als

basiscompetenties. De pedagogisch medewerker stimuleert het kind om in gesprek te gaan tijdens een conflict. De buitenschoolse opvang op de boerderij biedt op het sociale aspect een bijzondere functie. Het contact met de dieren, natuur en de zorgboerderij, stimuleert het sociale component. De Henricus Hoeve hecht waarde aan een respectvolle wijze omgaan met mens, dier en plant.

Normen en waarden

Normen en waarden zijn voor iedereen anders. Dit heeft te maken met verschillende culturen in de maatschappij. Om de veiligheid te waarborgen van de gehele groep, wordt er op de buitenschoolse opvang de normen en waarden gehanteerd zoals die bekend zijn in de maatschappij. Het kind wordt op een open manier gestimuleerd om met een respectvolle manier om te gaan met andere kinderen en pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers maken duidelijke afspraken en regels met het kind en leggen het belang hiervan uit, zodat het kind het begrijpt. De regels en afspraken waarborgen de emotionele veiligheid voor het kind. Daarnaast is de pedagogisch medewerker een rolmodel en zal het goede voorbeeld geven. Fatsoensnormen als beleefdheid, excuses maken indien nodig en groeten bij binnenkomst en weggaan, samen spelen samen delen en elkaar helpen behoren tot de basis. Wanneer het gedrag van het kind niet acceptabel is, wordt het kind op het gedrag gewezen. Fouten maken en grenzen opzoeken mag, het kind wordt niet als persoon afgewezen. Wanneer het kind de normen en waarden eigen kan maken, zal het zijn weg kunnen vinden in de maatschappij.

2.2 Pedagogisch kaders

Veiligheid en welbevinden

De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de kinderen vanuit een veilige basis kunnen ontwikkelen. Zowel fysieke- als emotionele veiligheid. Tijdens het buiten spelen, tijdens een activiteit of het eet- en drinkmoment, moet de pedagogisch medewerker ervoor zorgen dat er geen ongelukken gebeuren. Hiervoor is een vertrouwensrelatie en voorspelbaarheid van de omgeving nodig. Essentiële onderdelen voor de emotionele veiligheid is een complimentje, een knipoog of een knikje en het kind zien wat hij doet of mee bezig is. Op deze manier ontwikkelt het kind zelfvertrouwen en gevoel van eigen waarde. Wanneer er een positieve sfeer in de groep is, gaat het kind eigenheid krijgen. Zodra het kind zich op het gemak voelt, zal het welbevinden positief zijn. Enkele kenmerken van kinderen die zich welbevinden, zijn o.a.: openheid, nieuwsgierig, levenslustig, ontspannen, evenwichtig, zelfvertrouwen en tevreden. De Henricus Hoeve hecht veel waarde aan het gevoel van veiligheid en welbevinden. Wanneer het kind zich veilig voelt, zal het welbevinden bevorderen en dit heeft invloed op de ontwikkeling van het kind.

Lichamelijke behoefte	ademen, eten, drinken, slaap, ontspanning en beweging
Behoefte aan veiligheid	veiligheid, orde, stabiliteit, gezondheid en bescherming
Behoefte aan liefde	liefde, vriendschap, erbij horen, genegenheid en familie
Behoefte aan eigenwaarde	succes, zelfwaardering, respect van en voor een ander
Behoefte aan zelfverwerkelijking	creativiteit, ethiek, jezelf zijn, zelfbewustzijn
Cognitief	kennis, leren, weten en begrijpen

Autonomie en participatie

Vanaf kleins af aan heeft het kind de behoefte om vaardigheden te leren en op ontdekking te gaan. Ze worden eerst bij de hand genomen door een pedagogisch medewerker. Maar door het krijgen van veiligheid, zelfvertrouwen en bescherming, durft het kind zelf de stappen te maken. Tijdens de opvang worden er gezamenlijke activiteiten aangeboden. Denk hierbij aan eten en drinken, een kringactiviteit, buiten spelen en het bezoek aan de boerderij en zorgboerderij. De gezamenlijke activiteiten worden aangestuurd door de pedagogisch medewerker. Tussendoor kunnen kinderen kiezen hoe ze de tijd invullen. De pedagogisch medewerker zal het kind ondersteunen en begeleiden in het kiezen van een activiteit en dit zo zelfstandig mogelijk uit te voeren. Als opvang wordt er gekeken naar de talenten en kwaliteiten van het kind. Wat kan het kind zelf en waar is er hulp nodig. De pedagogisch medewerker zorgt voor een veilige en beschermde omgeving. Door gesprekken samen te voeren met het kind over diverse onderwerpen, na te denken, beslissingen durft te nemen en verantwoordelijkheden te nemen, leert het kind een eigen identiteit te ontwikkelen.

Spelen en vrije tijd

Kinderen spelen het liefst daar waar de interesse naar uit gaat en proberen altijd te spelen. Voor het kind betekent spelen: plezier maken, bewegen, verwerken, sociale relaties, ontwikkeling en creatief bezig zijn. Het kind speelt zoals het zelf bedacht heeft hoe ermee te spelen. De Henricus Hoeve richt zich vooral op het buiten spelen. Er is veel ruimte om te bewegen en het kind ontdekt de wereld. Buiten

geeft de mogelijkheid om te verwonderen van geuren, kleuren, seizoenen, groeien en bloeien. Het buitenterrein is voor elke leeftijd en niveau een uitdaging om te ontdekken. Het kind kan hierin zelf kiezen, initiatief nemen, interesses volgen en zich vervelen.

Leren en ontwikkelen

Alle kinderen ontwikkelen zich op eigen tempo. De Henricus Hoeve geeft de kinderen de ruimte en de tijd om ervaring op te doen in eigen kunnen. De rol van de pedagogisch medewerker biedt het kind een veilige en vertrouwde omgeving aan, reikt informatie aan en zet het kind aan tot nadenken en vragen stellen. De theorie van Vygotsky geeft aan dat kinderen niet alleen maar hun eigen gang moet laten gaan. Hij wil, zo nodig met een begeleider, het kind naar een hoger niveau laten reiken. Het kind leert in aansluiting op wat het kind al weet, nieuwe en uitdagende ontwikkelingen. Ook wel zone op naaste ontwikkeling genoemd. Uit nature hebben de kinderen de behoefte om te spelen. De pedagogisch medewerker biedt verschillende spelvormen aan zodat het kind een rijke speel- en leeromgeving ontwikkelt. De Henricus Hoeve biedt een rijke omgeving aan voor het kind. Alles wordt uitgesplitst op het niveau en leeftijd van het kind in het aanbod van materiaal. De kinderen gaan elke dag naar buiten om de wereld te ontdekken. Zoals het ontdekken van de dieren, de natuur, de seizoenen en de zorgboerderij.

Relaties in de groep alleen

De Henricus Hoeve hecht waarde aan een positieve groepsdynamiek. Zo ook wanneer er een nieuw kind in de groep komt. Dit komt het beste tot uiting, wanneer er stabiliteit heerst in de groep. En dit kan tot stand komen door vaste gezichten. Voor het welbevinden van het kind, is het belangrijk dat het kind zich kan aansluiten bij de groep en vriendjes maakt. Op de buitenschoolse opvang is er één groep waarin er gezamenlijke activiteiten, zoals eet- en drink activiteit, kringgesprekje en thema activiteiten. Gedurende de dag wordt de groep ook verdeeld in kleine groepjes. Er wordt dan rekening gehouden met leeftijd, vriendschappen, jongen/meisje en gemeenschappelijke interesses. Door de subgroep te creëren, kan het kind zich ontwikkelen in de groep en het gevoel van 'erbij horen' ervaren. Het kind kan invloed uitoefenen en vriendschappen leggen. Wanneer de kinderen in een groep anticiperen, geeft het voor het kind veiligheid, diversiteit en vorming van identiteit.

Samenwerken met ouders

Het welzijn van het kind staat centraal. Dit legt direct de verbinding tussen de pedagogisch medewerker en de ouder. De basis van een relatie tussen de pedagogisch medewerker en de ouder is begrip, respect en vertrouwen. Tijdens het ophaal moment kan er besproken worden over het verloop van de dag en eventuele bijzonderheden. De pedagogisch medewerker staat open richting de ouder voor vragen, feedback en ideeën. Daarnaast participeren de ouders tijdens activiteiten. Door middel van nieuwsbrieven en berichten/foto's via het kind-volgsysteem, worden de ouders regelmatig op de hoogte gehouden. Gedurende het jaar zullen er meerdere contactmomenten zijn tussen de pedagogisch medewerker en de ouder. Ouderbijeenkomsten zijn hiervan een voorbeeld. Er worden tijdens de bijeenkomsten thema's besproken wat door de oudercommissie is vastgelegd. De contactmomenten zijn interactief om ouders bij de opvang en het kind te betrekken.

2.3 Mentorschap

Op de Henricus Hoeve krijgt elk kind een mentor toegewezen Dit is een pedagogisch medewerker en eerste aanspreekpunt voor de ouder. De mentor werkt op de groep waar het kind is ingedeeld. De ouder wordt tijdens het intakegesprek op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. De taken van de mentor is op individueel niveau de ontwikkelingen van het kind volgen. Indien nodig kan de ouder vragen stellen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Doordat er intensief contact is tussen de mentor en het kind, is er ruimte om het kind goed te leren kennen.

De mentor heeft met regelmaat contact met andere pedagogisch medewerkers, zodat er objectief gekeken wordt naar het kind. Op deze manier kan er goed ingespeeld worden op de behoeftes en ontwikkelingen van het kind. De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van de mentor, maakt dat belangrijke ontwikkeling en mogelijke achterstanden altijd in beeld blijven. Eventueel kan de mentor een rol vervullen in het contact met een andere professional. Dit gaat altijd in toestemming en in samenspraak met de ouder. De mentor draagt de algehele zorg voor een goede en volledige begeleiding op de buitenschoolse opvang.

Hoofdstuk 3 Pedagogische werkwijze

Het welzijn en de veiligheid van het kind staat bij de buitenschoolse opvang op de eerste plaats. Daarnaast zijn de doelen uit het kindvolgsysteem een belangrijk onderdeel. De Henricus Hoeve gebruikt het kindvolgsysteem Kijk! Het in kaart brengen van de ontwikkeling aan de hand van dit kindvolgsysteem, zal er voor zorgen dat elk kind, de ontwikkeling in vaardigheden, gezien worden.

3.1 Kennismaken, wennen en starten

Aan de hand van een intakeformulier en een gesprek met de ouders, starten kinderen op de buitenschoolse opvang. Het intakeformulier geeft een beeld van de kinderen. Door middel van deze startkennis, kan de pedagogisch medewerker direct aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Na de kennismaking, krijgt het kind en de ouder een rondleiding.

Een goede wenperiode is belangrijk voor het ontstaan van een veilige basis voor het kind en de ouder. Als het kind voor het eerst op de buitenschoolse opvang komt, is alles nieuw. Nieuwe leeftijdgenootjes, nieuwe pedagogisch medewerkers, nieuwe omgeving en nieuw ritme. Een roerige tijd met nieuwe indrukken. Daarom vindt de Henricus Hoeve het belangrijk om de tijd ervoor te nemen.

Voorafgaand de start wordt er een kennismakingsgesprek ingepland met de ouders en het kind. Het gesprek wordt gehouden met de toekomstige mentor. Er worden afspraken gemaakt over het wennen en er wordt een rondleiding gegeven. De ouders kunnen via de website van de praktische zaken op de hoogte blijven.

Tijdens de wenperiode wordt er nauw contact gehouden met de ouders. De ouders stelt de basisschool en de desbetreffende leerkracht op de hoogte wanneer het kind naar de buitenschoolse opvang komt. In het begin krijgt het kind de ruimte om te wennen aan de nieuwe situatie. Gaandeweg wordt het kind wegwijs gemaakt in de regels en het ritme. Kinderen die al langer deelnemen aan de buitenschoolse opvang, worden bij het proces betrokken. Zo kunnen de andere kinderen het nieuwe kind helpen.

3.2 Begeleiding

De mentor heeft het kind in beeld en houdt de ontwikkeling nauwlettend in de gaten. Er kan bij het activiteiten aanbod beter aansluiting gevonden worden bij de ontwikkeling van het kind en om een nieuwe stap daarin te zetten. De pedagogisch medewerkers zijn opgeleid om signalen van ontwikkelingsachterstand en gedragsproblematiek te herkennen. De Henricus Hoeve vindt het belangrijk om deze vroeg signalering te bespreken met de ouder, zodat er mogelijk passende zorg kan worden ingezet.

3.3 Kindvolgsysteem

Op de buitenschoolse opvang de Henricus Hoeve wordt er gewerkt met het kindvolgsysteem 'Kijk!'. Door middel van dit kindvolgsysteem worden er observaties uitgevoerd en het verloop van de ontwikkeling van het kind geregistreerd. De registratie wordt ingevuld op een leeftijd van 5 jaar en 7 jaar. Hoe eerder er achterstanden of vooruitgangen gesignaleerd worden, hoe beter een passend aanbod van activiteiten aangeboden kan worden. Als er zorgen zijn richting het kind, wordt er een extra registratie afgenomen worden. De uitslagen van de registratie worden met de ouders besproken. Mocht het blijken dat het kind extra ondersteuning nodig heeft, gaat de mentor in gesprek met de ouder en wordt er gekeken naar passende instantie of organisatie waarbij het kind de ondersteuning krijgt wat het behoeft. De Henricus Hoeve vindt het belangrijk om elk kind te voorzien van een breed aanbod, zodat het kind zorgeloos de basisschool kan volgen.

3.4 Ruilen, extra dag of dagdelen en annuleren

Het afnemen van een extra dag opvang buiten de overeenkomst om is alleen mogelijk als de bezetting het toelaat en wanneer er ruimte is op de groep. Een dag ruilen is mogelijk wanneer er minder kinderen zijn in relatie tot het ingezette personeel. Er wordt geen extra personele bezetting ingezet. Wanneer er 24 uur van te voren worden geannuleerd van dag, kan deze verzilverd worden gedurende het kalenderjaar. Tijdens de regio gebonden schoolvakanties kan er niet geruild worden.

3.5 Beroepskracht-kind-ratio (BKR)

Binnen de buitenschoolse opvang bestaan er duidelijke regels ten opzichte van de benodigde pedagogisch medewerkers en het aantal aanwezige kinderen. Met het in werking treden van de wet IKK, zijn de eisen hierop aangescherpt. Tijdens de reguliere opvangdagen, mag er 30 minuten afgeweken worden van het BKR. Dit gebeurt in het tijdvak 17.30 uur en 18.00 uur.

Hoofdstuk 4 Interactievaardigheden

In de communicatie en omgang met de kinderen maken de pedagogisch medewerker gebruik van verschillende interactievaardigheden. Deze zijn belangrijk in de ontwikkeling en het welzijn van het kind. Om de kwaliteit van deze vaardigheden te waarborgen, is de pedagogisch medewerker bewust bekwaam om de juiste vaardigheid op het juiste moment in te zetten.

4.1 Sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerker voelt de emoties van het kind aan en benoemt deze. Er wordt empathisch ingespeeld op signalen die het kind afgeeft. Er kan niet altijd ingegaan worden op de wensen van het kind, maar de pedagogisch medewerker heeft begrip en respect voor de emotie. Mede door communicatie richting het kind door te laten merken dat ze het kind zien met de gevoelens, speelt de pedagogisch medewerker in op situatie en emotie van het kind. De naam van het kind wordt in de groep regelmatig benoemd zodat het een persoonlijk gesprekje wordt. Bij voorkeur wordt dit op ooghoogte gedaan, zodat er een gelijkwaardigheid ontstaat. Bij verdriet wordt het kind getroost en bij blijdschap wordt er enthousiast op gereageerd. De empathie is voelbaar en zichtbaar. Door responsiviteit worden signalen en situaties bewust afgestemd zoals deze zich op het moment zich voordoet.

4.2 Autonomie respecteren

Autonomie, het recht om zelf te bepalen wat je doet. Elk kind is een individu en wordt op de buitenschoolse opvang gezien als individu en in de groep als individueel. Het kind mag op een eigen tempo en manier gaan ontdekken, ontwikkelen en groeien. De initiatieven en signalen van het kind wordt gevolgd en, zover mogelijk, de pedagogisch medewerker geeft hier gehoor aan. Door een balans tussen beschermen en loslaten te hanteren, krijgt het kind zelfvertrouwen en gevoel van eigenwaarde.

De pedagogisch medewerker heeft respect voor de autonomie van het kind doordat het kind de ruimte krijgt om zoveel mogelijk zelf te laten doen en ontdekken. Door de inbreng van het kind positief te stimuleren, het kind voor te bereiden wat de gevolgen kunnen zijn en met het kind in plaats van tegen het kind te praten, zal het kind een eigen identiteit creëren.

4.3 Leiding geven en structuur bieden

Er wordt gewerkt met een vast dagritme en vaste plaatsen van activiteiten en materialen. En er worden duidelijke afspraken met het kind gemaakt. Op deze manier weet het kind wat het kan verwachten en wat er mogelijk is en wat niet. Het geeft structuur en houvast gedurende de dag. Het gedrag kan op deze manier beter aangepast worden op de situatie. Het kind zit in een vaste basisgroep met vaste gezichten van de pedagogisch medewerkers. 'Organisatorische continuïteit als groepsindeling, het samen gebruikmaken van de groepsruimte, gezamenlijke activiteiten, vaste groepsleiding en vriendjes en vriendinnetjes ondersteunen gevoelens van veiligheid, vertrouwdheid en houvast.' Op de buitenschoolse opvang wordt bij voorkeur de democratische opvoedingsstijl gehanteerd. Het geeft verboden en regels, maar met uitleg en ruimte voor onderhandeling. De pedagogisch medewerker wisselt de opvoedingsstijlen (autoritair, democratisch, toegevend en afzijdig) met elkaar af. Het stellen van grenzen heeft te maken met de manier waarop de pedagogisch medewerker het kind straft of belooft om het gewenste gedrag aan te leren. Pavlov (1849-1936) en Skinner (1904-1990) zijn de grondleggers van het behaviorisme. Zij geven aan dat aangeleerd gedrag ook af te leren is. Door gewenst positief te belonen, zal het kind minder vaak gestraft hoeven te worden. Door ongewenst gedrag te negeren, zal het gedrag minder vertoond worden en uiteindelijk verdwijnen.

4.4 Communiceren en uitleg geven

Gedurende de dag communiceert de pedagogisch medewerker met het kind. Zowel verbaal als non-verbaal wordt er informatie en uitleg gegeven. Het kind leert van de pedagogisch medewerker en van de kinderen uit de groep. Het ene kind kan op jonge leeftijd zich gemakkelijk duidelijk maken en heeft een groter taalbegrip dan een ander kind. De taal wordt afgestemd op het niveau van het kind. Op deze manier wordt er zelfvertrouwen gecreëerd waarbij het kind gestimuleerd wordt om te leren communiceren. De taak van de pedagogisch medewerker is om het kind te ondersteunen vanuit de vaardigheid van praten en uitleggen, benoemen van gevoelens en situaties, uitleg geven over gebeurtenissen, vertellen wat er gaat gebeuren en geven woorden aan voorwerpen en ervaringen. Dit alles gebeurt in aansluiting op de belevingswereld van het kind.

Naast het taalbegrip, gaat praten en uitleggen ook over stemgebruik, de intonatie en intenties om de informatie over te brengen. Verbale en non-verbale communicatie kloppen met de uitstraling van de lichaamshouding en informatie.

4.5 Ontwikkeling stimuleren

De pedagogisch medewerker stimuleert het kind in datgene wat het kind al kan, doet of beheerst. De ontwikkeling wordt verder uitgebouwd in ondersteuning bij de zintuigelijke waarneming, het leer- en denkvermogen, de taal en spraak ontwikkeling, de creativiteit, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling en bij de zelfredzaamheid. De ontwikkelingsstimulering vindt op elk moment van de dag plaats, zoals bij het eten, het spelen en het spelmoment.

Bij ontwikkelingsstimulering geeft de pedagogisch medewerker de gepaste begeleiding, waarbij rekening wordt gehouden met het materialenaanbod. Dagelijks wordt er gebruik gemaakt van de omgeving op de boerderij en daarbij behorende facetten. Het kind verkent en leert hierbij wat het te bieden heeft. Met regelmaat worden er nieuwe activiteiten aangeboden zodat er gekeken wordt naar de zone van naaste ontwikkeling van het kind.

4.6 Begeleiden van interactie tussen kinderen

Voor de pedagogisch medewerker ligt de uitdaging om het kind te begeleiden waar het nodig is bij het spelen en het samen spelen met andere kinderen. Door samen te spelen, wordt er ontdekt en leert het kind op jonge leeftijd sociale vaardigheden aan. De autonomie van het kind wordt gerespecteerd en het kind wordt gezien als uniek persoon. Wanneer het kind zelf initiatief neemt en tot interactie komt, wordt er door de pedagogisch medewerker een compliment gemaakt. De oudste kinderen helpen de nieuwe kinderen, zodat ze plekje kunnen vinden en het gevoel van vertrouwen en veiligheid ervaren.

Door samen te spelen, wordt het sociaal aspect geleerd. Positief sociaal gedrag, zoals luisteren naar elkaar, elkaar helpen, delen en praten, wordt opgemerkt en gestimuleerd. Conflicten kunnen voorkomen. De pedagogisch medewerker grijpt in waar nodig is en begeleid het kind in de gewenste richting.

Door de interactievaardigheden toe te passen, stimuleren de pedagogisch medewerker de ontwikkeling van vertrouwen in de ander, het zelfvertrouwen en het gevoel van eigenwaarde bij het kind.

Hoofdstuk 5   Kwaliteitsontwikkeling

5.1   Proceskwaliteit

Wet en regelgeving

De buitenschoolse opvang volgt de wet- en regelgeving van de Wet IKK. Er wordt gewerkt met vaste basisgroepen, het kind-ratio, de meldcode Kindermishandeling, de drie-uurs regeling en het vier-ogen-principe. Om de kwaliteit te waarborgen geeft de gemeente opdracht aan de GGD om de kinderopvang te controleren. De toezichthouder gebruikt het een veldinstrument om de kwaliteitseisen van de Wet IKK te controleren. Na het inspectiebezoek wordt er een rapport opgemaakt waarin de gemeente wordt geadviseerd. Het hele team is hier nauw bij betrokken.

Pedagogisch medewerker

Op de Henricus Hoeve werken medewerkers die voldoen aan de wettelijke opleidingseisen. Er is een competentie profiel opgesteld waarin staat aan welke competenties moet worden voldaan. Zie bijlage 4 'Competentieprofiel pedagogisch medewerker, stagiaire, beroepskracht in opleiding en vrijwilliger' voor een compleet beeld wat verwachte en gewenste taken en werkzaamheden zijn van de pedagogisch medewerker, stagiaire, beroepskracht in opleiding en vrijwilliger. Jaarlijks worden er trainingen en cursussen aangeboden en alle medewerkers volgen een opleidingstraject. Zie hiervoor bijlage 4 'Scholingsplan'. Daarnaast zijn alle medewerkers in het bezit van een VOG en kinder-EHBO diploma. Op de locatie is er altijd een medewerker aanwezig met een BHV diploma.

Studenten in opleiding

De buitenschoolse opvang is aangesloten bij Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). De studenten worden boventallig ingepland. De pedagogisch medewerker is opgeleid om de student te begeleiden tot volwaardige beroepskrachten. Stagiaires voeren dezelfde taken uit als een pedagogisch medewerker, alleen dragen zij een andere verantwoordelijkheid.

5.2   Structurele kwaliteit

Doelgericht programma

Kinderen zijn gebaat bij ritme en regelmaat. Dagelijks worden er tafelmomenten aangeboden. Tijdens de maaltijd en fruit eten, maar ook tijdens activiteiten. Kinderen kunnen zelf de keuze maken welke activiteit ze willen doen. In bijlage 5 'Het dagprogramma' staat een uitgebreid voorbeeld hoe de dag eruit ziet. Ook wordt er beschreven hoe er om gegaan wordt met het 3-uren beleid.

Ruimte, inrichting en materialen

De binnenruimte is 100m² groot en is ingedeeld voor twee basisgroepen van 4 tot 13 jaar. Er kunnen elke dag 28 kinderen deelnemen. Aangrenzend aan de groepsruimte is er een overkapte buitenruimte, keuken en sanitair. Het buitenterrein is ingedeeld in ontwikkelmogelijkheid en afgebakend met hekwerk. Meer informatie is te lezen in bijlage 1 'spelend leren op de boerderij'.

Pedagogische ondersteuning

Het team wordt ondersteund door een pedagogisch beleidsmedewerker en -coach. Op de Henricus Hoeve vervult Hanneke de Vries deze rol. Hanneke voert de coaching-uren uit voor de pedagogisch medewerkers. Omdat Hanneke invalskracht is, wordt zij door Elisa Strik gecoacht. Hanneke is opgeleid die volstaan voor deze functie. Zij ondersteunt, bewaakt, observeert en ontwikkelt de kwaliteit van het team. Door dit te waarborgen, dan wel verbeteren, wordt er samen met de pedagogisch medewerker vaardigheden in kaart gebracht waar er behoefte aan is. Hieruit volgt een ontwikkelingsplan waarbij de pedagogisch medewerker zich kan ontwikkelen. De pedagogisch beleidsmedewerker stippelt het beleid uit voor het kinderdagverblijf en zet de toekomstvisie in beeld. Door het ontwikkelen en bewaken van het pedagogisch beleidsplan, kan de beleidsmedewerker direct inspelen op de ontwikkelingen in het kinderdagverblijf. Hanneke staat niet op de groep als vaste kracht.

Oudercommissie

De oudercommissie (OC) staat in dienst van de ouders en kinderen die betrokken zijn bij de buitenschoolse opvang. De OC adviseert de directie o.a. over: pedagogisch beleid, scholingsprogramma, geheel beleid op voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid, openingstijden, klachtenregeling en prijswijziging. Minimaal twee keer per jaar is er overleg tussen de oudercommissie en de directie.

Klanttevredenheid

Jaarlijks vindt er een klanttevredenheidsonderzoek plaats. Op deze manier kunnen ouders aangeven in hoeverre er tevredenheid is over de buitenschoolse opvang. De resultaten worden besproken in het team.

Hoofdstuk 6 Overige informatie

6.1 Seksualiteit

Een kind ontwikkelt zich op verschillende gebieden, waaronder een seksuele ontwikkeling. Het is belangrijk dat de omgeving hier goed mee omgaat. Het waarderen van eigen lichaam is een voorwaarde voor een gezonde emotionele en seksuele ontwikkeling. Bij de Henricus Hoeve gaan we op een natuurlijke manier om met dit onderwerp. Als er vragen zijn vanuit de kinderen, worden deze zo eerlijk mogelijk beantwoord passend bij de leeftijd.

6.2 Ziek kind

Wanneer een kind ziek is, wordt het gevraagd om door de ouder af te melden via een mail of telefonisch. Indien het kind ziek arriveert, zal de pedagogisch medewerker contact opnemen met de ouder. Er wordt afgesproken wanneer en wie het kind komt ophalen. Intussen kan het kind op een rustig plekje wachten en krijgt het kind de nodige zorg en aandacht van de pedagogisch medewerker. Indien er bij het kind een besmettelijke aandoening is geconstateerd, zal de medewerker dit mondeling of schriftelijk kenbaar maken bij de ouder. Indien dit gevaar oplevert voor andere kinderen, mag het kind de buitenschoolse opvang niet bezoeken. Hierbij worden de richtlijnen van het RIVM gehanteerd. Zie voor meer informatie het protocol 'ziek kind'. Betrokkene worden hiervan mondeling op de hoogte gesteld dat het op locatie in te lezen is.

6.3 Eten en drinken

Op de buitenschoolse opvang wordt er een maaltijd soep geserveerd nadat de kinderen uit school komen. Er wordt ook fruit aangeboden, thee en water gedronken. Mocht het kind een allergie of intolerantie hebben, dient de ouder dit kenbaar te maken tijdens het intakegesprek. Tijdens de vakantieperiode en studiedagen, krijgt het kind een broodmaaltijd op de Buitenschoolse opvang.

6.4 Privacy

De gegevens van het kind en ouder wordt vertrouwelijk behandeld. De medewerkers hebben een geheimhoudingsplicht en mogen uitsluitend op goedkeuring, informatie delen aan een derde partij. Het privacy beleid is op te vragen bij de Henricus Hoeve.

6.5 Klachtenregeling

Wanneer er een klacht of verbeterpunt is, heeft de Henricus Hoeve de voorkeur om dit eerst te bespreken met de leidinggevende. Mocht de melder nadien onvoldoende het gevoel hebben dat er iets mee gedaan wordt, kan de melder een klacht indienen volgens het protocol.

6.6 Meldcode

Alle pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de meldcode en meldplicht.

6.7 Registratie register kinderopvang

Alle pedagogisch medewerkers zijn geregistreerd in het register kinderopvang en aan de Henricus Hoeve gekoppeld.

Bijlage

Bijlage 1   Spelend leren op de boerderij

Op de boerderij is altijd iets te beleven. Het leven staat hier niet stil en elke dag zijn er nieuwe ontwikkelingen. Is er een kalfje geboren? Zijn de zonnebloemen uit de knop en zitten er al rode aardbeien aan de plantjes? Met dit soort vragen gaan de kinderen op ontdekkingsstocht de boerderij rond.

De binnenruimte

Er wordt gezorgd voor een inrichting van iedere ruimte wat bijdraagt aan een gevoel van veiligheid en geborgenheid voor de kinderen. Er zijn verschillende speelhoeken, zoals bouw-, huis- en leeshoek, te vinden waar kinderen ongestoord kunnen spelen en zich kunnen terugtrekken. Het gebouw heeft een huiselijke sfeer. Er zijn rustige kleuren gebruikt en de gordijnen, vloeren en het meubilair zijn in rustige stijl.

De leefruimte heeft een open keuken. Aansluitend aan de leefruimte bevindt zich de sanitaire ruimte. Dit stimuleert de zelfredzaamheid van de kinderen die al zelfstandig naar het toilet kunnen. Ook de slaapkamer en ontvangstruimte bevinden zich aangrenzend bij de leefruimte.

Aangezien de buitenschoolse opvang op een boerderij is gevestigd, is het vanzelfsprekend dat er aandacht en gelegenheid is om de natuur naar binnen te brengen. Zo kunnen de kinderen zelf geplukte bloemen in een vaasje zetten of mooie 'schatten-van-de-natuur' als speel-, knutsel- of tentoonstellingsmateriaal gebruiken. De binnenruimte is daardoor geen klinische omgeving maar een levendige, veelzijdige, uitdagende speel- en leeromgeving. De seizoenen komen in de thema's terug.

De buitenruimte

De buitenruimte is aantrekkelijk en uitdagend voor kinderen. Er is een speelheuvel waarop kinderen kunnen klimmen en klauteren. Voor de grove motoriek worden fietsen, karren en trekkers gebruikt. De natuurlijke buitenruimte prikkelt de fantasie van de kinderen en daagt ze uit tot ontdekken, bewegen, sociaal- en gevarieerd spel. Kinderen ervaren het gevoel van vrijheid door de landelijke omgeving.

Bij de indeling van ons plein is rekening gehouden met plaats voor rust en creativiteit. Er zijn volop mogelijkheden om tot eigen spel te komen. Onze buitenruimte krijgt door de aanwezigheid van de moestuin, boerderij en de dieren de sfeer van het erf van een boerderij.

De buitenruimte heeft een natuurlijk karakter. Er is gebruik gemaakt van verschillende natuurlijke materialen zoals: speelzand, aarde, gras, houtschors, stenen, struiken en bomen. Doordat er gebruik kan worden van een overkapping, is het mogelijk om met slecht weer toch een de frisse buitenlucht op te snuiven. Er wordt zoveel mogelijk met de kinderen naar buiten gegaan. Er worden hiervoor verschillende activiteiten aangeboden met duidelijke structuren. De pedagogisch medewerker zorgt er samen met de kinderen voor dat dagelijks de dieren worden verzorgd. Kinderen kunnen hier altijd bij aansluiten. Bijvoorbeeld de kinderen gaan op onderzoek uit of de kippen al eieren hebben gelegd.

Ook worden er eetbare gewassen verzorgd, zoals aardbeien en tomaatjes. De rijpe vruchten worden geplukt en worden door de kinderen gegeten. Hierdoor ervaren de kinderen dat het dagelijks voedsel met goede zorg gezond kan groeien.

Het gebruik maken van de buitenruimte, het omgaan met en het zorgen voor de dieren en/of de natuur wordt daarom opgenomen in regelmatige activiteiten zoals:

- Zorgen voor de dieren en de moestuin;
- Bekijken van (seizoensgebonden) activiteiten van het agrarische bedrijf;
- Bereiden en eten van eigen producten;

Een gevolg van het pedagogisch beleid is dat er bij het aanbieden van alle activiteiten (dus ook op het gebied van ruimte, dier en natuur) niet uitgegaan kan worden van de positie van de pedagogisch medewerker of van een regel zoals 'iedere dag met z'n allen naar buiten' of 'nu een uitstapje naar de stal met alle peuters'. Hiermee zou voorbij gegaan worden aan het individuele kind. Het ene kind is geïnteresseerd in dieren, terwijl een ander liever in de tuin is. Soms heeft een kind niet de behoefte om ergens aan mee te doen en blijft liever in zijn/haar eigen spel. Door de kinderen goed in beeld te houden wordt er een inschatting gemaakt welke kinderen geïnteresseerd zijn in een (buiten) activiteit. Hierdoor kan er een planning en taakverdeling gemaakt worden en daar wordt flexibel mee omgegaan.

De wil van kinderen is waar mogelijk leidend, maar mag nooit consequenties hebben op het gebied van veiligheid en gezondheid. Als er maar één kind naar buiten wil, zal het nooit zo zijn dat er één leidster achterblijft met de zorg voor de rest van de kinderen. De activiteit wordt dan bijvoorbeeld uitgesteld naar een later tijdstip.

Om de veiligheid en gezondheid te waarborgen tijdens een activiteit buiten de basisgroep, wordt er gekeken wat haalbaar is en waar de groep interesse in heeft. Zo kan het aaien van koeien, eieren rapen en bloemen plukken in de tuin een leuke activiteit zijn waar het kind leert van de omgeving en haar mogelijkheden. De kinderen worden ten allen tijden begeleid door de pedagogisch medewerkers en ontdekken de buitenruimte onder toezicht.

De boerderij

De boerderij staat centraal voor de buitenschoolse opvang. De kinderen gaan elke dag naar buiten om het vee te verzorgen. De kalfjes krijgen melk, de pony wordt geborsteld en de eieren worden uit het hok van de kippen gehaald. Dit gebeurt te allen tijden onder begeleiding van de pedagogisch medewerker. Het is van belang om de kinderen de natuur te laten ontdekken. Hoe begint het nieuwe leven, hoe verzorg je het en hoe nemen we er weer afscheid van.

De zorgboerderij

Naast de dieren en de boerderij ontmoeten de kinderen van de buitenschoolse opvang ook regelmatig de cliënten van de zorgboerderij. Op de zorgboerderij komen kwetsbare ouderen voor dagbesteding. De mensen ontmoeten het jonge leven en gaan samen activiteiten ondernemen. Denk aan koekjes bakken, knutselen, liedjes zingen, verhalen voorlezen, sport en spelactiviteiten. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt en alleen onder toezicht van een pedagogisch medewerker komen de twee groepen samen. Er is vooraf duidelijke communicatie hoe laat en hoeveel kindjes aan de gezamenlijke activiteit gaan deelnemen. Mocht het onverhoopt niet doorgaan, wordt er een andere activiteit aangeboden.

Risico

Tijdens het spelen op de boerderij is er aandacht voor risicovol spelen. Uit onderzoek blijkt dat risicovol spelen goed is voor de ontwikkeling van het kind. Op deze manier wordt er geleerd om het spel of actie in te schatten. Dit creëert onafhankelijkheid en zelfvertrouwen. In het veiligheids- en gezondheidsplan wordt omschreven hoe de Henricus Hoeve omgaat met grote en kleine risico's.

Bijlage 2   Scholingsplan

Taalvaardigheid

De pedagogisch medewerkers beschikken over mondeling taalvaardigheid niveau 3F.

Kwalificatie-eisen

De kwalificatie-eis om te werken op het kinderdagverblijf is minimaal MBO 3 of niveau 4 passend bij de kinderopvang. Daarnaast zijn de pedagogisch medewerkers volledig gecertificeerd en hebben kennis opgedaan op het gebied van:

- Kinder-EHBO
- Meldcode
- VVE Startblokken
- Pedagogisch beleid en protocollen
- Interactievaardigheden

Er is elke dag minimaal 1 pedagogisch medewerker aanwezig die in het bezit is van BHV.

Om de pedagogisch medewerker te laten ontwikkelen vindt de Henricus Hoeve van belang om coaching uren in te zetten. Elke medewerker krijgt minimaal 10 uur coaching per jaar.

De pedagogisch medewerker krijgt elk jaar een functioneringsgesprek en beoordelingsgesprek met de leidinggevende. Tijdens dit gesprek worden er gezamenlijk nieuwe leerdoelen vastgesteld.

Het volledig scholingsplan is op locatie in te lezen. Betrokkene worden hiervan mondeling op de hoogte gesteld.

Bijlage 3 Het dagprogramma

Een vast dagritme geeft duidelijkheid en structuur van de dag. Kinderen herkennen patronen en dat geeft veiligheid en vertrouwen. De kinderen weten wat er gaat gebeuren en kunnen hierop anticiperen. De activiteiten geven een globale planning aan wat er de dag gaat gebeuren, maar er wordt vooral ingespeeld op de situatie. Wordt er een kalfje geboren, dan wijkt het programma af om te kijken naar het nieuwe kalfje en de moeder. Ook de tijdstippen zijn niet gebonden aan de klok. Duurt de ene activiteit iets langer, dan zal de volgende activiteit wat later plaatsvinden. Er wordt gekeken naar het kind en naar de groep. De pedagogisch medewerker zal hierop inspelen en zorgen dat er rust en regelmaat blijft binnen de groep.

Dagprogramma

Tijd	Activiteit
14.00 – 15.00	Aankomst op de boerderij
15.00 – 15.30	Maaltijdsoep, fruit eten en drinken
15.30 – 16.30	Activiteit
16.30 – 17.00	Cracker eten
17.00 – 18.00	Vrij spelen met eventueel aanbod

3-uurs regeling

De Buitenschoolse opvang is maandag tot en met vrijdag geopend van 14.00 uur tot 18.00 uur. Er zijn twee basisgroepen van 4 tot 13 jaar. Er zijn pedagogisch medewerkers aanwezig volgens het basisrooster. Er wordt hierbij rekening gehouden met de leeftijd en de hoeveelheid kinderen. Aan de hand daarvan worden de hoeveelheid krachten ingezet. De precieze berekening wordt gehanteerd volgens het 1ratio. www.1ratio.nl.

Zie in het onderstaand het basisrooster van de reguliere schooldagen hoe de invulling eraan wordt gegeven.

Dag	Dienst			Ratio
Maandag	1: 13.30 – 17.30 uur	2: 13.30 – 18.00 uur	3: 13.30 – 18.15 uur	3 beroepskrachten
Dinsdag	1: 13.30 – 17.30 uur	2: 13.30 – 18.00 uur	3: 13.30 – 18.15 uur	3 beroepskrachten
Woensdag	1: 13.30 – 17.30 uur	2: 13.30 – 18.00 uur	3: 13.30 – 18.15 uur	3 beroepskrachten
Donderdag	1: 13.30 – 17.30 uur	2: 13.30 – 18.00 uur	3: 13.30 – 18.15 uur	3 beroepskrachten
Vrijdag	1: 13.30 – 17.30 uur	2: 13.30 – 18.00 uur	3: 13.30 – 18.15 uur	3 beroepskrachten

Zie in het onderstaand het vakantierooster en studiedagenrooster hoe de invulling eraan wordt gegeven.

Dag	Dienst			Ratio
Maandag	1: 7.00 – 17.00 uur	2: 7.30 – 17.30 uur	3: 8.00 – 18.00 uur	3 beroepskrachten
Dinsdag	1: 7.00 – 17.00 uur	2: 7.30 – 17.30 uur	3: 8.00 – 18.00 uur	3 beroepskrachten
Woensdag	1: 7.00 – 17.00 uur	2: 7.30 – 17.30 uur	3: 8.00 – 18.00 uur	3 beroepskrachten
Donderdag	1: 7.00 – 17.00 uur	2: 7.30 – 17.30 uur	3: 8.00 – 18.00 uur	3 beroepskrachten
Vrijdag	1: 7.00 – 17.00 uur	2: 7.30 – 17.30 uur	3: 8.00 – 18.00 uur	3 beroepskrachten

Wanneer een pedagogisch medewerker een dienst draait tijdens het vakantierooster of studiedagenrooster, heeft ze recht op 30 minuten pauze. Dit vindt afwisselend plaats met de andere pedagogisch medewerker. Wanneer een pedagogisch medewerker dienst 1 draait, krijgt zij als eerste pauze. Dienst 1 opent de dag en dienst 2 sluit de dag. De pauze wordt gehouden wanneer het pedagogisch verantwoord is om af te wijken van het ratio. Om de emotionele veiligheid van het kind te waarborgen, wordt de activiteit aangepast op dat moment. Denk hierbij aan vrij spel als dansen, met blokken of buiten spelen,

Vieren-ogenbeleid

Voor het vier-ogen beleid wordt er verwezen naar het protocol 'Vier-ogen-beleid'. Het vier-ogen beleid betekent dat er altijd minimaal twee volwassenen in een bepaalde vorm, toezicht moeten houden op de kinderen in het kinderdagverblijf. Het is verplicht vanuit de wet Kinderopvang dat altijd twee volwassenen de kinderen in de groep kunnen horen en zien. Om dit beleid te waarborgen, wordt er gebruik gemaakt van hulpmiddelen, als een babyfoon en veel ramen in ruimte.

Bijlage 4   Competentieprofiel pedagogisch medewerker, stagiaire, beroepskracht in opleiding en vrijwilliger

Competentieprofiel pedagogisch medewerker (en beroepskracht in opleiding)

Wat is de functie van een pedagogisch medewerker?

Een pedagogisch medewerkers is iemand die voor zijn beroep kinderen begeleidt. Van het werken met jonge peuters en het ondersteunen van schoolgaande kinderen op een speelse wijze. In dit beroep ben je een belangrijke factor in de ontwikkeling van een kind. Je bent kwalitatief sterk in pedagogisch handelen, beheerst de Nederlandse taal volgens 3F, je bent flexibel inzetbaar, spontaan, open en gemotiveerd.

Over welke competenties beschikt een pedagogisch medewerker?

Een pedagogisch medewerker beschikt over tien competentieclusters:

1. Zorg dragen voor het emotioneel en lichamelijk welbevinden van kinderen
2. Zorg dragen voor veiligheid van kinderen
3. Steunen en stimuleren van spelen en vrijetijdsbesteding
4. Steunen en stimuleren van autonomie, participatie en burgerschap
5. Volgen en stimuleren van de ontwikkeling en leren van kinderen
6. Het gedrag van de interactie tussen kinderen beïnvloeden
7. Partnerschap met ouders realiseren
8. Samenwerken met collega's en andere professionals in de omgeving van het kind
9. Werken aan de kwaliteit van de dienstverlening
10. Je ontwikkelen in het vak

Op welke wijze wordt de pedagogisch medewerker begeleid?

De pedagogisch medewerker krijgt jaarlijks een functioneringsgesprek en beoordelingsgesprek. Tijdens deze gesprekken wordt het functioneren in het beroep in beeld gebracht en krijgt de pedagogisch medewerker de mogelijkheid om aan te geven waarin zij ondersteund dient te worden. Gedurende het jaar krijgt de pedagogisch medewerker gesprekken met een pedagogisch coach. Door deze begeleiding kan de medewerker zich ontwikkelen in het vak.

Op de website www.kinderopvangwerkt.nl is er een volledige beschrijving te vinden van een competentieprofiel van de pedagogisch medewerker ('Competentieprofiel start bekwame en vakbekwame pedagogisch medewerker kinderopvang'). De Henricus Hoeve draagt zorg bij om de richtlijnen hiervan te volgen.

Competentieprofiel stagiaire

Wat is de functie van een stagiaire?

Als stagiair ben je net als de vaste medewerkers verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen. Afhankelijk van de fase van de opleiding waarin je zit, ga je het volgende doen: Begeleiden van kinderen, zowel in groepsverband als individueel bij diverse activiteiten.

Over welke competenties beschikt een stagiaire?

Een stagiaire beschikt over de volgende vaardigheden:

1. Motivatie
2. Doelmatig werken
3. Doorzettingsvermogen
4. Proactief
5. Ondernemend
6. Oplossingsgericht
7. Zelfontwikkeling

8. Concentratievermogen
9. Resultaatgerichtheid
10. Zelfsturing
11. Leergierigheid
12. Ambitie

Op welke wijze wordt de stagiaire begeleid?

De persoon is de vraagbaak voor dagelijkse werk gerelateerde zaken. Hij geeft dagelijks begeleiding om uiteindelijk succesvol de stage- of afstudeerperiode te doorlopen. Vooraf een stageperiode wordt er gekeken welke professionele pedagogisch medewerker de begeleider wordt.

Competentieprofiel vrijwilliger

Wat is de functie van een vrijwilliger?

Een vrijwilliger is iemand die uit vrije wil werkzaamheden verricht, buiten een vast dienstverband. In het algemeen zijn deze werkzaamheden onbetaald, of er staat een vergoeding tegenover die lager ligt dan het minimumloon bij betaald werk. De pedagogisch medewerker is primair verantwoordelijk voor de gang van zaken op de kinderopvang, de vrijwilliger werkt aanvullend en ondersteunt de pedagogisch medewerker met zijn taken.

Over welke competenties beschikt een vrijwilliger?

- zich kunnen aanpassen;
- behulpzaam zijn;
- graag iets bijleren;
- geduld hebben;
- de wereld om zich heen bekijken met humor en relativeringsvermogen;
- zich goed kunnen inleven;
- betrouwbaar zijn;
- helder communiceren;
- levenservaring in kunnen zetten.

Op welke wijze wordt de vrijwilliger begeleid?

De vrijwilligers worden begeleid door het team van pedagogisch medewerkers. Door het instrueren, overtuigen, coachen en delegeren wordt de vrijwilliger begeleid en aangestuurd in de dagelijkse taken.